DEVRE : I CİLT : 2 İÇTİMA SENESİ : 1

T. B. M. M.

ZABIT CERİDESİ

Otuz Beşinci İçtima

15 . 7 . 1336 Perşembe

MÜNDERECAT

	Sayfa
1. — ZAPTI SABIK HULASASI	332:333
2. — AZAYİ KİRAM MUAMELATI	333,338
1. — Bayazıd mebusluğuna intihap edilmiş olan Dr. Refik Beyin intihap mazbatasına dair Mazbataları Tetkik Encümeni mazbatası.	333
2. — Bayazıd mebusluğuna intihap edilmiş olan Süleyman Sudi Beyin intihap mazbatasına dair Mazbataları Tetkik Encümeni mazbatası.	333
3. — İzmit mebusluğuna intihap edilmiş olan Tahir Beyin intihap mazbatasına dair Mazbataları Tetkik Encümeni mazbatası.	333
4. — İstanbul mebusluğuna intihap edilmiş olan Ahmet Mazhar Beyle Hüseyin Hüsnü Efendinin intihap mazbatasına dair Mazbataları Tetkik Encümeni mazbatası.	333
5. — İsmail Suphi Beyin Burdur mebusluğunu tercih ederek Biga mebusluğundan istifası.	333:334
6. — Karamürsel (İzmit) mebusluğuna intihap edilmiş olan Şeyh Kutbettin Efendinin zayi olan intihap mazbatasına dair İznik kaymakamlığının telgrafı.	334
7. — Azayi kiramın tahlifi.	338:339
8. — Diyarbekir Mebusu Kadri Beyle rüfekasının, harcırah tediyatında müsavata riayet edilmediğine dair takririyle, Malatya Mebusu Lütfi Beyle rüfekasının, harcırahlariyle bakıyei tahsisatlarını alamadıklarına dair takriri.	339
3. — TEKLİFLER	334
1. — Sivas Mebusu Mustafa Taki Efendinin; Kanunu Cezanın (205) nci maddesinin tadiline dair teklifi kanunisi. (2/39)	334
2. — Sivas Mebusu Mustafa Taki Efendinin; Kanunu Cezanın (201) nci maddesinin tadiline dair teklifi kanunisi. (2/40)	334
4. — SUALLER	334
1. — Elâziz Mebusu Hüseyin Beyin, muallimler maaşatının verilmemesi sebebine dair Maarif Vekâletinden şifahi sual takriri.	
5. — MÜZAKERE EDİLEN MADDELER	334
1. — Trabzon Mebusu Ali Şükrü Beyin, müskiratın meni hakkındaki teklifi kanunisi (2/4) ve Adliye, Sıhhiye, Maliye ve Şeriye encümenleri mazbataları, İcra Vekilleri Heyeti tezkeresi, Çorum Mebusu Haşim Beyin, müskiratın menine dair takriri, Bolu Mebusu Nuri Beyin, meni müskirat hakkında takriri.	334:337

BİRİNCİ CELSE

Açılma Saati : Badezzeval 3

REİS : Reisisani Celâlettin Arif Beyefendi

KÂTİPLER : Refik Bey (Konya), Cevdet Bey (Kütahya)

REİSİSANİ BEY — Efendim, celseyi açıyorum. Zaptı Sabık okunacak.

(Zaptı Sabık Hulâsası Kâtip Refik Bey tarafından okunur).

1. — ZAPTI SABIK HULASASI

Birinci Celse

Reisisani Celâlettin Arif Beyefendinin tahtı riyasetlerinde birinci celse saat iki buçukta inikat etti. Zaptı sabık kıraat edilerek aynen kabul olundu. Saruhan Mebusu Refik Şevket Beyin darülmuallimînin esbabı ilgasına dair olan sual takriri üzerine Maarif Vekili Rıza Nur Beyefendi tarafından verilen izahat kâfi görüldü.

Müteakiben Dahiliye Vekili Cami Beyefendinin istifası kıraat ve bu bapta cereyan eden müzakerattan ve verilen takrirlerin kıraatinden sonra Gümüşane Mebusu Hasan Fehmi Beyin takriri kabul ve Dahiliye Vekâleti için Cumartesi günü yeniden intihap icrası takarrür etti. Menteşe Mebusu Teyfik Rüştü Beyin mazbatai intihabiyesi kıraat ve tasdik ve mezuniyetini tecavüz ettiren azadan kısteliyevm icrasına dair Karahisar Mebusu Şükrü Beyle rüfekasının takriri Divanı Riyasete havale olundu.

Üçüncü Kolordu Kumandanvekili tarafından keşide edilen telgrafnamenin kıraatini müteakip zabıt cerîdelerinin müteselsilen tab ve neşrine dair Malatya Mebusu Sıtkı Beyin takriri Divanı Riyasete havale ve Nizamnamei Dahilînin neşrine kadar Meclise ait muamelâtı cezaiyenin tecili hakkında Çorum Mebusu Haşim Beyin takriri reddolundu.

Memur iken mebus olanların memuriyetlerine ait maaşatın 23 Nisan 1336 tarihinden itibaren katına dair Karahisarısahip Mebusu Mehmet Şükrü Beyle rüfekası tarafından verilen takrir ile memur iken mebus olanların esamisini mübeyyin baş kitabetçe tanzim edilen liste berayi malûmat kıraat edilerek celse on dakika teneffüs edilmek üzere tatil edildi.

İkinci Celse

Bu bapta cereyan eden müzakeratın hitamını müteakip ruznameye geçilerek harcırah ve muhassasatlarını alamadıklarından keyfiyetin idare memurlariyle Umuru Maliye Vekâletinden istizahına ve bakıyei muhassasatlarının defaten tesviyesine dair Malatya Mebusu Lütfi Beyle rüfekasının takririnin celsei hafiyede kıraati kabul edildi. Mebusanın intihap ve ihraç ve sairesine dair Sivas Mebusu Taki Efendinin teklifi kanunisi Lâyiha Encümenine havale olundu. Mebus olanlardan memur olanların her iki sıfatı haiz olabileceklerine ve saireye dair olan Diyarbekir Mebusu Kadri Beyle rüfekasının takriri kıraat edilerek nazarı itibare alınmadı. Zabitandan kıtaat teşkili gayri mümkün olduğuna dair Müdafaai Milliye Encümeninin mazbatası kıraat ve uzun uzadıya müzakeratdan sonra ittifaka karib ekseriyetle kabul edildi.

Cepheye giden kuvvetlerden azamî istifade etmek esbabını mübeyyin Antalya Mebusu Rasih Beyin takriri Müdafaai Milliye Encümenine havale edildi. Mezuniyet iltizam olunan mebusların esamisini mübeyyin listenin gönderildiğine dair Riyaseti Celîlenin tezkeresi kıraat ve zevatı mumaileyhimin bilâ müddet mezuniyetleri kabul edildi.

Bitlis'te dört mektebi iptidai küşadı hakkında Resul Bey ve rüfekası tarafından verilen takrire dair Maarif Vekâletinin tezkeresi kıraat ve Mardin'deki evkaf tevliyetinin kendi tarafından ifasına dair Mardin Mebusu Hasan Tahsin Beyin takriri Evkaf Encümenine havale olundu. Jandarmanın ciheti mülkiyeye raptı hakkındaki lâyihai kanuniyenin müzakeresi Dahiliye Vekâletinin kıraat ve kabul olunan tezkeresine tevfikan tehir ve meni müskirat lâyihai kanuniyesi yarınki perşembe gününe ait ruznameye ithal edilerek Perşembe günü saat iki buçukta içtima edilmek üzere saat yedide celseye nihayet verildi.

Reisisani Celâlettin Arif — Kâtip Refik

Kâtip Haydar

REİSİSANİ BEY — Zaptı sabık hakkında söz söyleyecek var mı?

OSMAN KADRİ BEY (Muş) — Efendim, müsaade buyurur iseniz Maarif hakkında bir söz söyleyeceğim.

REİSİSANİ BEY — Efendim, Maarif değil, zaptı sabık hakkında. Kabul edenler lütfen ellerini kaldırsın. (Eller kalkar). Kabul edildi efendim.

Tetkiki Mezabit Encümeninden gelme mazbatalar vardır.

2. — AZAYİ KİRAM MUAMELATI

1. — Bayazıd mebusluğuna intihap edilmiş olan Dr. Refik Beyin intihap mazbatasına dair Mazbataları Tetkik Encümeni mazbatası.

(Kâtip Refik Bey Bayazıd mebusunun kabulü hakkındaki mazbatayı okur):

Dr. Refik Beyin mâni intihap bir hali olmadığından mebusluğunun kabulünü Heyeti Umumiyeye teklif ederiz.

15 Mayıs 1336

Encümen azası	Aza
Mehmet Şükrü	Halil İbrahim
Aza	Aza
Kadri	Süleyman
Aza	
Haşim	

2. — Bayazıd mebusluğuna intihap edilmiş olan Süleyman Sudi Beyin intihap mazbatasına dair Mazbataları Tetkik Encümeni mazbatası.

Süleyman Sudi Beyin mânii intihap bir hali olmadığından mebusluğunun kabulünü Heyeti Umumiyeye teklif eyleriz.

15 Mayıs 1336

Encümen azası	Aza
Mehmet Şükrü	Süleyman
Aza	Aza
Halil İbrahim	Kadri

REİSİSANİ BEY — Kabul buyuruluyor mu efendim? (Kabul, kabul sadaları). Kabul edildi efendim.

3. — İzmit mebusluğuna intihap edilmiş olan Tahir Beyin intihap mazbatasına dair Mazbataları Tetkik Encümeni mazbatası.

(Kâtip Refik Bey İzmit livası namına intihap edilen Tahir Beyin mazbatasını okur):

İzmit livası namına Adapazarı'ndan intihap edilen Yusuf İzzet Paşa Hazretleri Bolu livasından dahi intihap edilmiş ve Bolu livasını tercih etmiş olmasına binaen Adapazarından bilâhare intihap edilen Kaymakam Tahir Beyin mânii intihap bir hali olmadığından mebusluğunun kabulünü Heyeti Umumiyeye teklif ederiz.

15 Temmuz 1336

Aza	Aza
Mehmet Şükrü	Kadri
Aza	Aza
Halil İbrahim	Süleyman
Aza	
Haşim	

REİSİSANİ BEY — Kabul buyuranlar lütfen ellerini kaldırsınlar. (Eller kalkar). Tahir Beyin mebusluğu kabul edildi efendim.

4. — İstanbul mebusluğuna intihap edilmiş olan Ahmet Mazhar Beyle, Hüseyin Hüsnü Efendinin intihap mazbatasına dair Mazbataları Tetkik Encümeni mazbatası.

(Kâtip Refik Bey Üsküdar livası namına Gebze kazasından intihap edilen Mazhar Beyle Hüseyin Hüsnü Efendinin mazbatasını okur):

Üsküdar livası namına Gebze kazasından intihap edilen Ahmet Mazhar Beyle Hüseyin Hüsnü Efendinin mânii intihap bir halleri olmadığından kabullerini Heyeti Umumiyeye teklif ederiz.

15 Temmuz 1336

Aza	Aza
Mehmet Şükrü	Halil İbrahim
Aza	Aza
Süleyman	Haşim
Aza	
Fenit	

REİSİSANİ BEY — Kabul edenler ellerini kaldırsın. (Eller kalkar). Kabul edildi efendim.

BİR MEBUS — Reis Bey; intihabatın liva namına icrası mukarrer iken Adapazarı denmesini anlayamadım. İzmit namına Adapazarı denmiş. Adapazarı İzmit namına mı yapıyor?

MEHMET ŞÜKRÜ BEY (Karahisarısahib) — Adapazarı liva merkezi olarak kabul edilmiştir.

5. — İsmail Suphi Beyin Burdur mebusluğunu tercih ederek Biga mebusluğundan istifası.

KÂTİP REFİK BEY — Burdur Mebusu İsmail Suphi Beyin bir takriri var efendim. (Okunur) :

Büyük Millet Meclisi Riyaseti Celilesine

14 Temmuz 1336

13 . VII . 1336 tarihli ve 258 numaralı tezkerei aliyei riyasetpenahileri cevabıdır :

Geçenlerde Heyeti Umumiyede söylemiş olduğum veçhile intihabı mukaddem olan Burdur mebusluğumu muhafaza ile Biga mebusluğundan istifa eylediğim maruzdur olbapta.

Burdur Mebusu
İsmail Suphi

REİSİSANİ BEY — İsmail Suphi Bey Burdur mebusluğunu kabul ediyor. Binaenaleyh Biga'dan yeniden intihap yapılması için yazılır efendim.

6. — Karamürsel (İzmit) mebusluğuna intihap edilmiş olan Şeyh Kutbettin Efendinin zayi olan intihap mazbatasına dair İznik kaymakamlığının telgrafı.

REİSİSANİ BEY — Karamürsel mebusluğuna intihap edilmiş iken İngilizler tarafından oranın işgali hâdisesi üzerine mazbatası zayi olan Şeyh Kutbettin Efendinin yeniden bir mazbata ita edilmesine dair istidası vardır. Bu hususta İznik kaymakamının da bir telgrafı var, okunuyor :

İznik

Ankara'da Sırrı Beyefendiye

Benden evvelki kaymakam bu mazbatayı göndermiş idi. Sureti de yoktur. Kalan evrakı da kazanın işgalinde İngilizler tarafından alınıp götürmüş oldukları maruzdur.

8 Temmuz 1336
Kaymakam
Kemal

REİSİSANİ BEY — Bunu Nizamnamei Dahilî mucibince birinci şubeye havale ederiz, orası icabına baksın. (Muvafık, muvafık sadaları). Birinci şubeye havalesi kabul buyuruluyor mu efendim? (Muvafık sesleri).

4. — SUALLER

1. — Elâziz Mebusu Hüseyin Beyin, muallimler maaşatının verilmemesi sebebine dair Maarif Vekâletinden şifahî sual takriri.

REİSİSANİ BEY — Mamuretülâziz Mebusu Hüseyin Beyin bir takriri vardır. Muallimlerinin maaşatı hakkında Maarif Vekilinden bir sualdir. Bir gün tayin ederiz Maarif Vekili Bey gelir, izahatı lâzımeyi verir. (Muvafık, muvafık sadaları).

3. — TEKLİFLER

1. — Sivas Mebusu Mustafa Taki Efendinin, Kanunu cezanın (201) nci maddesinin tadiline dair teklifi kanunisi (2/39)

REİSİSANİ BEY — Sonra efendim, Sivas Mebusu Taki Efendinin bir teklifi kanunisi vardır. İzalei bikir maddei kanuniyesi tadiline aittir.

2. — Sivas Mebusu Mustafa Taki Efendinin, kanunu cezanın 201) nci maddesinin tadiline dair teklifi kanunisi (2/40)

REİSİSANİ BEY — Keza Mustafa Taki Efendinin fiili şeni, zina hakkındaki maddei kanuniyesi vardır. Bunların ikisini de Lâyiha Encümenine göndeririz efendim.

5. — MÜZAKERE EDİLEN MADDELER

1. — Trabzon Mebusu Ali Şükrü Beyin, müskiratın meni hakkındaki teklifi kanunisi (2/14) ve Adliye, Sıhhiye, Maliye ve Şeriye encümenleri mazbataları, İcra Vekilleri Heyeti tezkeresi, Çorum Mebusu Haşim Beyin, müskiratın menine dair takriri, Bolu Mebusu Nuri Beyin, meni müskirat hakkında takriri (1)

mevcut olmayıp sonradan verilmiş olan iki takrir haşiye halinde bu zapta ilâve edilmiştir :

Büyük Millet Meclisi Riyaseti Celilesine

Meni Müskirat Hakkındaki Kanunun zirde muharrer esbabı mucibeye binaen yeniden Encümeni Mahsusunca tetkik ve Düyunu Umumiyeye müdürü huzuriyle Heyeti Umumiyede tezekkür olunmak üzere nazarı dikkate alınması lâzım geleceğini arzeylerim.

---

(1) Evveliyatı birinci cildin 229 ncu ve ikinci cildin 267 nci sayfalarındadır. O sayfalarda metinleri

Evvelâ : Ticaret serbesttir düsturuna riayet icabeder. Zira bu hak bir kanun ile temin edilmiştir.

Saniyen : Elyevm meni müskirat hakkında mevkii müzakere ve münakaşaya vazolunan kanun lâyihasında ise gayrimüslimlerin dinî ve millî ananatına riayetle istisna edilmeleri lâzimeden iken İslâmlar ile seyyanen cezaya tâbi tutulmaları muvafık değildir. Çünkü kendi şeriatlerine göre gayrimüslimlerin işü nüşu muharremattan olmayıp mübah olduğuna ve hatta kanunu cezanın olbapdaki maddei müzeyyelei muaddelesine nazaran kendi mezhepdaşlarının dahili harim olmakta hür ve serbest olacaklarından onlar hakkında ceza terettüp edemeyeceği malum bulunduğuna binaen işbu müskiratın istimal ve imal veya füruhtu sebebiyle de tecrim edilmeleri caiz değildir.

Salisen : Tebaai ecnebiyeden bulunan gayrimüslimlerin de meni cihetine gidilmesi hukuku düvele münafidir.

Rabıan : Temettü vergisiyle mükellef tutulmuş olan bilumum meyhaneciler ile müskirat imal eden kesana kanunen bahşolunan ticaret serbesttir düsturunu iptale ve depolarda mevcut olup da milyonlara baliğ olan sermayedarların iflasa sevkine sebebiyet verilmesi dahi Devletin hayatı maliyesine bir darbe indirilmekten başka bir şeyi intaç etmiş olmayacaktır.

Hâmisen : Umuru Maliye Vekili Beyefendinin müdafaası sui tevile intikal ettirilerek gûya Hazineye para alacağız, siz içiniz diyormuş gibi Hamdullalı Subhi Beyin muahezesine katiyen iştirak edemeyiz ve Maliye Vekilini de bu suretle tenkide hakkımız yoktur. Çünkü Hükümet, içenler ve satanlarla imal edenler arasında ehli İslâmı zikretmemiştir. Belki, evvelce de arz olunduğu üzere kendi âyinlerince menedilmeyen millerlere teşmil edilmiş olduğu hüveydadır. Zira şeran memnuniyeti ehli İslâm hakkında malum olan bir meseleyi ilama hacet ve ihtiyaç görülmemesinden dolayıdır ki, İslâmdan bahse lüzum görülmemiştir. Zaten öteden beri Müslümanlardan ne meyhaneci ve ne de hâşa huzurdan kârhaneci görülmemiş ve işitilmemiş iken zaman icabatiyle midir, zaruret sevkiyle midir, her neden ise bu mezmum sanat bile gayrimüslimleri hayrette ve belki geride bırakacak suretle İslâmlara dahi maalesef sirayet etmiştir ki, hakikaten her mümini muvahhit için kolay kolay hazmolunacak zehirlerden değildir.

Sadisen : Berveçhi maruz esbabı makuleyi nazarı dikkate alarak gayrimüslimlerin müskirat imal ve istimal ve füruhtuna mani olmayarak yalnız ehli İslâmı menedelim ve öyle bir kanun vücuda getirelim ki, dünya ve uhrada hayri kesir hâsıl olsun; binaenaleyh, berveçhi ati mevaddı kanuniyenin Düyunu Umumiyeye müdürü dahi hazır olduğu halde Umuru Maliye Vekâleti huzuriyle münakaşa ve müzakeresini teklif eylerim.

12.7.1336
Çorum
Hâşim

Madde 1. — Herhangi bir Devlet tebaasından olursa olsun her nevi müskiratın Müslümanlar tarafından imal ve istimal ve füruhtu katiyen memnudur.

Madde 2. — Birinci madde hilafında hareket eden herhangi bir Müslüman üçüncü maddedeki tarifat dairesinde haddi ve şeri ile tedip ve tekerrüründe dahi fakir ise cürmü işlediği mahalden 36 saat mesafe buuduna bila müddet tebid edilir. Mücrim ashabı yesardan olduğu halde beş bin kuruş cezayi nakdi ahzolunduktan sonra cürmü ika eylediği mahalden 24 saat budü mesafeye iki sene müddetle tebid olunur.

Madde 3. — Maddei salifede muharrer cürmü irtikâp eden herhangi bir Müslümana haddi şeri lazım geldikte tabip raporuna lüzum görülmeksizin bir buçuk arşın mimari tulünde ve başparmak kutrunda bir deynek ile dirsek mahalline değin saidin yukarıya hareket ettirilmesi ile falakada mücrimin ayakları altına otuz veyahut kaba uylukları üstüne kırk defa vurulur.

Madde 4. — İkinci ve üçüncü maddeler mucibince tebit olunacak mücrim gündüz alaturka saat sekizde Meclisi İdare ve beledi heyetleri huzuriyle Hükümetin divanhanesinde polis veya jandarma efradından birine haddi şeri ile tedip ettirilir.

Madde 5. — Sırran veya alenen işret eyleyen veya sekir halinde olduğu etvar ve evzaından nümayan olan ve hatta bizzat ve gerek bilvasıta müskirat füruht ve imal eden veya ettiren Müslümanların mücrimiyetleri rüesayi mülkiye ve adliye huzurunda iki kimsenin ifayı şehadetleri ile tahakkuk etmiş addolunarak vicahen ve gerek gıyaben olsun verilen karar kesbi katiyet eylemiş olur.

Madde 6. — Balâda muharrer mevaddı kanuniyeyi failleri hakkında ve yirmi dört saat zarfında tatbik ve icrada müsamaha gösteren herhangi bir rüesa dahi vukubulan ihbarat üzerine mafevki tarafından bilâ istizan derhal azledilir.

Madde 7. — Bu Kanun tarihi neşir ve ilanından meri ve muteberdir.

Madde 8. — Bu Kanunun icrayi ahkâmına Umuru Dahiliye ve Adliye vekâletleri mezundur.

Madde 9. — Bu Kanunun serlevhası (Ehli İslâm hakkında Meni Müskirat Kanunu) dur, diye tevşih edilmiştir.

Büyük Millet Meclisi Riyaseti Celilesine

Müskiratı, İslâmiyet on üç asrı mütecaviz medid bir zamandır menettiği halde inhimakin tekessüründen ve daha birçok esbap ve avamili gayrimeşruadan naşi kuvvei teyidiyesinde ihmal olunarak son zamanlarda beşeriyetin ve bahusus İslâmların sığar ve kibrana ve hatta bir kısım kadınlarına varıncaya kadar her veçhile belayi azim olduğunda hiç kimsenin şüphesi kalmadığı ecilden Meclisi Âlice meni lüzumu iltizam buyurularak şekli kanunisi tetkik olunmak üzere encümenlere havale buyurulmuştu. Vakti merhunu hulûl etmiş olmalıdır ki Meclisi Âlinin bugünkü meşguliyetini bu ehem mesele teşkil ettiği için Şeriye ve Sıhhiye encümenlerinin layihalarını tetkik ve neticei kanaatımı Meclisi Âliye arz etmeye mecbur oldum. Mesele gayet ehem olmakla kabiliyeti tatbikiye ve tenfiziyeyi haiz ve ifrat tefrikten beri ve maksadın efradını cami ağyarını mani olabilmesi itibariyle layihaların fıkra, fıkra tahliline girişmeye lüzum görmeyip yine bunların kıymetli münderecatlarından mülhem olarak berveçhi ati üç maddelik şeklin Meclisi Âlice tetkik ve kabulünü teklif ederim.

Şöyle ki :

Meni Müskirat Kanunu

Madde 1. — Hafi ve celi işret ithal ve imal ve istimali memnudur. İthal ve imal ve istimal edenler yirmi beş liradan yüz liraya kadar nakit veyahut bir haftadan bir aya kadar hapis cezasiyle, mükerrirler iki misli ile mahkûm olur. Mükerrirler müstahdemini Devletten olduğu surette hükme azilleri dahi ilave olunur.

Madde 2. — İşbu Kanun tarihi neşrinden meridir.

Madde 3. — İşbu Kanunun icrayı ahkâmına İcra Vekillerinin umumu memnudur.

15 Temmuz 1336
Bolu Mebusu
Nuri

REİSİSANİ BEY — Ruznamei müzakeratımızda meni müskirat hakkındaki kanun vardır. Onun tetkikine başlayacağız. Malûmuâliniz sahibi takrir Ali Şükrü Beyin yapmış olduğu bir takım mavaddı kanuniye vardı, Adliye Encümenine gönderildi. Adliye Encümeni de mazbatasını yaptıktan sonra Şeriye ve Sıhhiye encümenlerine gönderdi. Onlar da birer teklifi kanunî yaptılar. Onu da gözden geçireceğiz.

(Kâtip Refik Bey Ali Şükrü Beyin lâyihai kanuniyesini okur) :

Büyük Millet Meclisi Riyaseti Celilesine

Dini mübinimizce tahrim edilmiş olan işretin halkımız arasında taammümü istimalinden tevellüt eden fenalıklar, felâketler tadat edilemiyecek derecede çok mühlik ve muhriptir. Salik bulundukları din men etmediği halde milletini bu belâiyei uzmadan bir kanunu mahsus ile kurtarmış olan Cemahiri Müttehidei Amerika Hükümeti cidden takdire ve nümunei imtisal olmağa lâyıktır. Cehalleti amikası hasebiyle içki hususunda had ve hudut bilmeyen, binaenaleyh her dem hanümansız felâketlere düçar olan memleketimiz halkını bu müthiş belâdan kurtarmak için atideki mevaddın kanun şeklinde kabulünü teklif ederim.

Madde 1. — Memaliki Osmaniyede her nevi müskirat imal, ithal, furuht ve istimali sureti katiyede memnudur.

Madde 2. — Müskirat imal, ithal ve furuhte edenler nezdinde yakalanacak olan müskiratın beher kıyyesi için (50) lira cezayi nakdi alınır ve mevcut müskirat müsadere olunur.

Madde 3 — İşret ettiği görülenler ya haddi şerî ile tedip olunur yahut elli liradan iki yüz elli liraya kadar cezayi nakdiye mahkûm edilir.

Madde 4. — Bu kanunun tasdik ve neşriyle beraber mevcut içkiler müsadere ve imha edilir.

Madde 5. — Bu kanun tarihi neşrinden itibaren meridir.

Madde 6. — Bu Kanunun icrayi ahkâmına bilumum Zabtai Mülkiye ve Adliye ve muhakemi nizamiye memurdur.

Trabzon Mebusu
Ali Şükrü

(Kâtip Refik Bey, Adliye Encümeninin mazbatasını okur.)

Adliye Encümeni Mazbatası

Trabzon Mebusu Ali Şükrü Bey ve rüfekası taraflarından müskirat hakkında vukubulup Büyük Millet Meclisince Encümenimize havale olunan teklifi kanuni tetkik olundu.

Teklifi vakiin şeri ve akla muvafakati ve bu muvafakat dolayısiyle Millet Meclisinden geçecek bir kanun ile teyidi lüzumu müttefikan muvafık görülmüş ise de ancak Büyük Millet Meclisinin hâdisatı

fevkalâdeden tevellüt etmiş bir Meclis olması hesabiyle vezaifi fevkalâde ahvale inhisar edip kavanini cariyenin tadilatı veya bunlara yeniden bazılarının ilavesi gibi hususata tahsisi iştigal olunduğu takdirde, müselsel ve zamanın kıymet ve nezaket ve icabatiyle gayri mütenasip birçok tekâlif ve vaziyat karşısında bulunmayı icabedeceği teemmül edilmiştir. Onun için ancak esbabı atiyeye binaen işbu teklifin şimdilik reddi ve ahvali tabiiyenin avdetinde bu mühim meselei diniye ve içtimaiyenin âriz ve âmik mevkii müzakere ve tenkide vazı münasip görülmüştür. Şöyle ki :

Meclis kavanini cariye ahkâmının kemafissabık tatbik ve infazını kabul ve tasdik etmiş olmakla vazifesi münhasıran işbu infazı temine matuf olmak ve ancak ahvali fevkaladenin istilzam ettiği mesailde kanuni ahkâm mevcut olmadığı veya mevcut olup da hâdisat ve ihtiyacatı hazırai fevkalâdeye tevafuk etmediği tahakkuk eden hususatta vazı kanun eylemek vazifesiyle mükellef olduğu için esasen kanunu cezanın 265 nci maddesinin hüsnü tatbikine bezli himmet ve gayret olunduğu takdirde teklif edilen hususatın temini kabil olacağı teemmül olunarak bunun için de mezkûr maddenin takip ve tatbikinde tekâsül eden memurin hakkında Heyeti İcraiyenin şedid tebligat ve nezarette bulunması hususunun Heyeti İcraiyei Muvakkate Riyasetine Büyük Millet Meclisince tebliğ olunması ile iktifa ve işbu mazbatanın Maliye ve Sıhhiye ve Şeriye encümenlerine takdimi Encümenimizce ekseriyetle karargir olmuştur.

29 Nisan 1336

Adliye Encümeni Reisi	Mazbata Muharriri
Erzurum	Saruhan
Celâlettin Arif	Refik Şevket
Kâtip	Aza
Kastamonu	Sinop
Abdülkadir Kemali	Hakkı Hami
Aza	Aza
Karahisarı Sahip	İçel
Mehmet Şükrü	Şevki
Aza	Aza
Niğde	Kastamonu
Zeynel Âbidin	Murat
Aza	Aza
Kırşehir	İçel
Cevdet	Ali Haydar
Aza	Aza
Karahisar	Isparta
Halil Hilmi	Hacı Tahir

KÂTİP REFİK BEY — Umuru Şeriye ve Evkaf Encümeni mazbatası okunacak :

OPERATÖR EMİN BEY (Bursa) — Evvelce okunmuştu zaten, şimdi okunmaya lüzum yoktur.

REİSİSANİ BEY — Efendim, bu hususta Çorum Mebusu Hâşim Beyle Bolu Mebusu Nuri Beyin teklifi kanunileri vardır. Şimdi leh ve aleyhte söz söyleyecek var mı? (Yani Heyeti Umumiyesi hakkında söz söyleyecekler.

FERİT BEY (Çorum) — Efendim, usuli müzakere hakkında söz söyleyeceğim. Bu kanunun en ziyade alakası olan şey Maliye cihetidir. Ahde müstenit bir resmin ilgası meselesi mevzubahistir. Bu, Muvazenei Maliye Encümeninden geçmemiştir. Bir kere de oraya gitmesini ve oraya gittikten sonra müzakere edilmesini temenni ederim. Maliye Vekilinin tezkeresi kâfi değildir. Bu mühim meseledir. (Olamaz sesleri).

NAFİZ BEY (Canik) — Müsaade buyurunuz. Arkadaşımızın şimdiki teklifini reye koyunuz, şayet kabul edilirse müzakereye lüzum kalmaz.

MÜFİT EFENDİ (Kırşehir) — Reis Bey; malumuâlleri bunun esası geçen gün kabul edilmişti. Şimdi maddelerin müzakeresine geçeceğiz.

REİSİSANİ BEY — Heyeti umumiyesi hakkında görüşülmedi. Efendim, Maliye Encümeninde tetkikini arzu buyurursanız lütfen ellerinizi kaldırınız. (Eller kalkar) Maliye Encümenine gönderilmesi takarrür etti.

Efendim, alınan sözler mahfuzdur. Dosyasında bulunacak, bu Maliye Encümeninde biran evvel tetkik edilsin, sonra herkes sözünü söyler.

Efendim, ruznamemizde memurin muhakematına ait bir layihai kanuniye vardır.

HAYDAR BEY (Kütahya) — Onu da bir encümene havale ediniz.

REİSİSANİ BEY — Efendim, Dahiliye Vekili müstafidir. Malumuâliniz bunu yeni Dahiliye Vekilinin huzurunda müzakere etmek lazımgelir. Onun için isterseniz yeni Dahiliye Vekilinin intihabından sonra yaparız. (Münasiptir sesleri)

On dakika Meclisi tatil ediyorum.

İKİNCİ CELSE

Açılma Saati : Badezzeval 4.30

REİS — Reisisani Celâlettin Arif Beyefendi

KÂTİPLER : Refik Bey (Konya), Cevdet Bey (Kütahya)

2. — AZAYI KİRAM MUAMELÂTI

REİSİSANİ BEY — Efendim celseyi küşat ediyorum.

7. — Azayi Kiramın Tahlifi :

REİSİSANİ BEY — Rüfekayı muhterememizden bazıları daha yemin etmemişlerdir. Huzuru alinizde yemin etmeleri için isimleri okunacak. Lütfen teşrif buyurup yeminin suretini okur ve yemin ederler.

(Kâtip Refik Bey esamiyi sırasiyle okur)

İbrahim Hakkı Ef. (İsparta) namevcut, İbrahim B. (Adana) namevcut, İbrahim Süreyya B. (Saruhan) namevcut, İbrahim Şevki B. (Lâzistan) namevcut, Ahmet B. (Aydın) namevcut, Ahmet B. (Ertuğrul) namevcut, Ahmet Ef. (Muş) namevcut, Edip Ef. (Batum) namevcut, Esat Ef. (Urfa) namevcut, İsmail Remzi Ef. (İsparta) namevcut, İsmail Safa B. (Mersin) namevcut, İsmail Fazıl Pş. (Yozgat) Tahlif olundu. Dr. Eşref B. (Adana) namevcut, Aslan B. (Maraş) namevcut, İhsan B. (Siverek) namevcut, Besim Atalay B. (Kütahya) Tahlif olundu. Bekir B. (Kırşehir) namevcut, Bozan B. (Urfa) namevcut, Basri B. (Karesi) Tahlif olunmuştur. Bahri B. (Yozgat) namevcut, Paşa Yakup Hamdi B. (Maraş) namevcut, Tahsin B. (Elâziz) müstafi, Tahsin B. (Malatya) vefat etmiştir. Tevfik B. (Adana) namevcut, Tevfik B. (Van) namevcut, Tevfik B. (Dersim) namevcut, Tevfik Rüştü B. (Menteşe) Tahlif olundu. Şeyh Servet Ef. (Bursa) Tahlif olundu, Celâl B. (Saruhan) namevcut, Celâl B. (Genç) Evvelce tahlif olunmuştur. Hüseyin B. Elâziz) Evvelce tahlif olunmuştur. Hüsnü B. (Bitlis) namevcut, Hasip B. (Maraş) namevcut, Hüseyin Ef. (Denizli) namevcut, Hasan Ef. (Mardin) namevcut, Hasan B. (Van) namevcut, Hasan Tahsin B. (Antalya) namevcut, Hüseyin B. (Erzincan) namevcut, Hakkı Pş. (Niğde) namevcut, Hakkı Behiç B. (Denizli) namevcut, Hilmi B. (Bolu) namevcut, Hamdullah Suphi B. (Antalya) namevcut, Hamdi B. (Amasya) namevcut, Hamdi B. (Tokat) namevcut, Haydar B. (Kütahya) Tahlif olundu, Hasan Fehmi B. (Bursa) namevcut, Hasan Hüseyin B. (Mersin) namevcut, Hulûsi B. (Konya) namevcut, Halil Hilmi Ef. (Karahisarısahip) namevcut, Hayri B. (Sivas) namevcut, Hamdi Ef. (Siverek) namevcut, Derviş B. (Bitlis) namevcut, Diyab Ağa (Dersim) namevcut, Zihni B, (Erzurum) namevcut, Ragıp B. (Kütahya) namevcut, Reşat B. (Saruhan) namevcut, Rüstem B. (Oltı) namevcut, Reşit B. (İzmir) namevcut, Reşit B. (Saruhan) namevcut, Rüştü B. (Maraş) namevcut, Rıza B. (Kırşehir) namevcut, Rıza B. (Muş) namevcut, Rıza Nur B. (Sinop) namevcut, Rifat Ef. (Menteşe) namevcut, Ramiz B. (Dersim) namevcut, Rüstem B. (Ankara) namevcut, Sami B. (İçel) namevcut, Sırrı B. (İzmit) namevcut, Sadettin B. (Menteşe) namevcut, Sadullah B. (Bitlis) Tahlif olundu, Hacı Süleyman Ef. (İzmir) Tahlif olundu, Şakir B. (Ankara) namevcut, Şükrü Ef. (Bolu) namevcut, Hacı Şükrü B. (Diyarıbekir) Tahlif olundu, Şemsettin Ef. (Ankara) Tahlif olundu, Şevket B. (Burdur) namevcut, Saip B. (Urfa) namevcut, Sadık Ef. (Aydın) namevcut, Salih B. (Erzurum) Tahlif olundu, Salih Ef. (Siirt) Tahlif olundu, Salih Ef. (Ergani) namevcut, Sabri B. (Trabzon) namevcut, Ziya B. (Bitlis) namevcut, Hacı Tahir Ef. (İsparta) namevcut, Tahir B. (Adapazarı) Tahlif olundu, Ata B. (Niğde) namevcut Ali Haydar B. (Genç) namevcut, Dr. Abidin B. (Lâzistan) namevcut, Abidin Ef. (Niğde) namevcut, Arif B. (Bitlis) namevcut, Dr. Asım B. (Amasya) namevcut, Atıf B. (Kayseri) namevcut, Abdülkadir Kemali B. Kastamonu Tahlif olundu, Abdülgani B. (Muş) namevcut, Abdullah Ef. (Bolu) namevcut, Abdullah B. (Sinop) Tahlif olundu, Osman B. (Lâzistan) namevcut, Osman Fevzi Ef. (Erzincan) namevcut, Dr. Adnan B. (İstanbul) namevcut, İzzet B. (Tokat) namevcut, İsmet B. (Edirne) namevcut, Ali B. (Amasya) namevcut, Ali Vefa B. (Antalya) Tahlif olundu, Ali Haydar B. (İçel) namevcut, Ali Rıza B. (Amasya) namevcut, Ali Fuat Pş. (Ankara) namevcut, Abdülgafur Ef. Karesi Tahlif olundu), Avni B. (Saruhan) namevcut, Ali Vasıf B. (Genç) Tahlif olundu, Ömer Vehbi Ef. (Konya) namevcut, Ali Şükrü B. (Trabzon) Tahlif olundu, Ömer Lütfi B. (Amasya) namevcut, Atıf Ef. (Ankara) Evvelce tahlif olunmuştur, Abdülgani B. (Siverek) namevcut, Faik B. (Trabzon) namevcut, Fevzi

Pş. (Kozan) namevcut, Feyyaz Âli B. (Yozgat) namevcut, Feyzi Ef. (Malatya) namevcut, Fevzi Ef. (Batum) Evvelce tahlif olunmuştur, Fuat B. (İzmit) namevcut, Fikri Faik B. (Genç) namevcut, Kasım Ef. (Muş) namevcut, Karib Ağa (Malatya) namevcut, Kılıç Ali B. (Ayıntap) namevcut, Kadri Ef. (Siirt) namevcut, Kâzım B. (Karesi) namevcut, Kâmil Ef. (Van) namevcut, Mehmet Akif B. (Burdur) Tahlif olundu, Mustafa Ef. (Siirt) Tahlif olundu, Mehmet Hulûsi Ef. (Yozgat) namevcut, Mehmet Nadir B. (İsparta) namevcut, Mahmut B. (Ergani) namevcut, Mahmut Esat B. (İzmir) namevcut, Mahmut Sait B. (Muş) namevcut, Muhiddin Baha B. (Bursa) namevcut, Mustafa B. (Antalya) namevcut, Hacı Mustafa Ef. (Ankara) Tahlif olundu, Mustafa B. (Denizli) namevcut, Mustafa B. (Gümüşhane) namevcut, Mustafa Necati B. (Saruhan) Tahlif olundu, Mustafa Ef. (Niğde) namevcut, Mustafa Fehmi Ef. (Bursa) Tahlif olundu, Hacı Mustafa Kâmil B. (Urfa) namevcut, Mustafa Kemal B. (Ertuğrul) namevcut, Mustafa Kemal Pş. (Ankara) Tahlif olundu, Dr. Mazhar B. (Aydın) Tahlif olundu, Mazhar Müfit B. (Hakkâri) namevcut, Mazlum Baba Ef. (Denizli) namevcut) Müfit Ef. (Kırşehir) Evvelce tahlif olunmuştur, Memduh B. (Ergani) namevcut, Mehmet Sırrı B. (Siverek) Tahlif olundu, Mustafa Zeki B. (Dersim) namevcut, Nâzım B. (Tokat) Tahlif olundu, Nebil Ef. (Karahisarısahip) namevcut, Necati B. (Erzurum) namevcut, Necati B. (Bursa) namevcut, Necip B. (Denizli) namevcut, Necip B. (Mardin) Tahlif olundu, Necmettin B. (Siirt) Tahlif olundu, Nuri Ef. (Siirt) Tahlif olundu, Veli B. (Burdur) namevcut, Vehbi B. (Niğde) namevcut, Vehbi B. (Bitlis) namevcut Vehbi B. (Karesi) Tahlif olundu, Hacim Muhiddin B. (Karesi) namevcut, Haşim B. (Çorum) Tahlif olundu, Yasin B. (Ayıntap) Tahlif olundu, Yusuf B. (Denizli) namevcut, Yunus Nadi B. (İzmir) namevcut, Yasin B. (Oltu) Tahlif olundu.

8. — Diyarıbekir Mebusu Kadri Beyle rüfekasının, harcırah tediyatında müsavata riayet edilmediğine dair takririyle, Malatya Mebusu Lütfi Beyle rüfekasının, harcırahlariyle bakiyyei tahsisatlarını alamadıklarına dair takriri.

REİSİSANİ BEY — Efendim, ruznamemizde bir şey yoktur. Yalnız bazı rüfeka takrir verdiler. Malumuâliniz tahsisat ve harcırah meselelerinin bir celsei hafiyede halli talep edilmişti. Meclisi Âlinizde buna bir karar verilmesini ve o celsenin bugün yapılmasını arzu ediyorlar. Fakat müsaade buyurur iseniz, Divanı Riyaset de bu mesele ile meşguldür, bir kararı kati ittihaz etmek üzeredir. Fakat her gün celsenin münakid olması ve vekâletlerde meşgul bulunmamız dolayısıyla bu iş tealhur etti. Pazar günkü celseye idhal edelim de o vakit Divanı Riyaset karar verir. Pazar günü bu celsei hafiyeyi muvafık ve kabul buyurursanız aktederiz. (Muvafık sadaları) O halde Cumartesi günü aynı saatte içtima etmek üzere celseyi tatil ediyorum.

(İçtima zevali saat 5.30'da nihayet verildi.)